

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนต่อการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี” มุ่งศึกษาระดับการมีส่วนร่วม ของคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ต่อการดำเนินงาน โครงการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน เขตเทศบาลเมืองขลุง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนต่อการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี และเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนต่อการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถานภาพการทำงาน โดยเก็บข้อมูลจากคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี จำนวน 81 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (Compare Mean) ซึ่งจากการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของประชากรที่ศึกษา พบว่า คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 16 - 40 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน มีสถานภาพการทำงานเป็นตัวแทนจากโรงเรียน เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับการทำกิจกรรมทางด้านสาธารณสุขร่วมกับโรงเรียน และ ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพจากโรงเรียน

2. ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนต่อการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอลอง จังหวัดจันทบุรี

ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ต่อการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอลอง จังหวัดจันทบุรี พบว่า คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอลอง จังหวัดจันทบุรี มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อแยกระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด พบว่า คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอลอง จังหวัดจันทบุรี มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ อันดับแรก คือ ด้านการวางแผนดำเนินกิจกรรม รองลงมา คือ ด้านการติดตามและประเมินผล และ อันดับสุดท้าย คือ ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา ตามลำดับ ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยในแต่ละด้านได้ดังนี้

2.1 ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ต่อการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอลอง จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยอันดับแรก คือ คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอลอง จังหวัดจันทบุรี มีส่วนร่วมในการจัดเตรียมข้อมูลเพื่อเสนอแผนงาน / โครงการของโรงเรียนให้กับผู้บริหารสถานศึกษา มีส่วนร่วมมาก อันดับที่สอง คือ มีส่วนร่วมในการค้นหาสาเหตุของปัญหา ก่อนเสนอแนวทางแก้ไข แก่ที่ประชุมคณะกรรมการฯ มีส่วนร่วมมาก และอันดับสุดท้าย คือคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอลอง จังหวัดจันทบุรี มีส่วนร่วมในการสำรวจปัญหาความต้องการในโรงเรียน ก่อนที่จะนำเสนอแผนให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ มีส่วนร่วมน้อย

2.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ต่อการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอลอง จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยอันดับแรก คือ คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอลอง จังหวัดจันทบุรี มีส่วนร่วมคัดเลือกปัญหาสุขภาพที่จำเป็นและสำคัญเพื่อนำมาวางแผนดำเนินกิจกรรม มีส่วนร่วมมากที่สุด อันดับที่สอง คือ มีส่วนร่วมในการวางแผนการประชาสัมพันธ์งานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ให้แก่ชุมชนได้รับทราบ มีส่วนร่วมมาก และ อันดับสุดท้าย คือ มีส่วนร่วมในการวางแผนการประสานงานกับชุมชนและองค์กรเอกชนอื่น ๆ เพื่อขอรับการสนับสนุนการดำเนินการตามกิจกรรม

และ มีส่วนร่วมในการกำหนดจุดมุ่งหมายและวิธีการปฏิบัติในแผนงานหลังจากได้ปัญหาที่จะนำมาแก้ไขแล้ว มีส่วนร่วมมาก

2.3 ด้านการลงทุนและปฏิบัติงาน พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ต่อการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยอันดับแรก คือ คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี มีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์ กิจกรรมงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพก่อนที่จะมีการดำเนินงาน มีส่วนร่วมมาก อันดับที่สอง คือ มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำงาน โครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ มีส่วนร่วมมาก และอันดับสุดท้าย คือ มีส่วนร่วมในการผลักดันให้คนในชุมชนเข้ามาร่วมในกิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน มีส่วนร่วมมาก

2.4 ด้านการติดตามและประเมินผลงาน พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ต่อการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยอันดับแรก คือ คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน มีส่วนร่วมมาก อันดับที่ถัดมา คือ คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ได้ร่วมติดตามและตรวจสอบการดำเนินงาน ในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ มีส่วนร่วมมาก และอันดับสุดท้าย คือ คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี มีส่วนร่วมเสนอแนวคิดในการปรับแผนการดำเนินงานเมื่อพบว่าการดำเนินงานมีอุปสรรคที่ต้องแก้ไข มีส่วนร่วมมาก

3. จากการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนต่อการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ในเขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถานภาพการทำงาน

ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนต่อการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ในด้านต่าง ๆ จำแนกตามตัวแปร พบว่า

3.1 เพศ ในภาพรวม พบว่าคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี เพศชาย มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ มากกว่า คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ที่เป็นเพศหญิง และจากการเปรียบเทียบความ

แตกต่าง พบว่า คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ที่มีเพศแตกต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพไม่แตกต่างกัน

3.2 อายุ ในภาพรวม พบว่าคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี อายุ 40 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โดยรวมมากกว่าคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ที่มีอายุในช่วงอื่นๆ โดยรวมอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมาก และจากการเปรียบเทียบความแตกต่าง พบว่า คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ที่มีอายุแตกต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพไม่แตกต่างกัน

3.3 ระดับการศึกษา ในภาพรวม คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ทุกด้านมากกว่าคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ที่มีการศึกษาระดับอื่นๆ โดยรวมอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมาก และจากการเปรียบเทียบความแตกต่าง พบว่า คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพไม่แตกต่างกัน

3.4 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ในภาพรวม พบว่า คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ที่มีรายได้ 20,000 บาทขึ้นไปต่อเดือน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพทุกด้านมากกว่า คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ที่มีรายได้อื่นๆ โดยรวมอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด และจากการเปรียบเทียบความแตกต่าง พบว่า คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ที่มีรายได้เฉลี่ยแตกต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพแตกต่างกัน

3.5 สถานภาพการทำงาน ในภาพรวม พบว่า คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สถานภาพการทำงานเป็นตัวแทนหน่วยงานสาธารณสุข มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพทุกด้านมากกว่า คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนที่มีสถานภาพการทำงานอื่นๆ โดยรวมอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด และจากการเปรียบเทียบความแตกต่าง พบว่า คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ที่มีสถานภาพการทำงานแตกต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพแตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ต่อการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอลอง จังหวัดจันทบุรี มีประเด็นสำคัญสามารถนำผลการวิจัยมาอภิปรายได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ต่อการดำเนินงาน

โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอลอง จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวม พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ต่อการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอลอง จังหวัดจันทบุรี อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอลอง จังหวัดจันทบุรี ส่วนใหญ่เป็นคณะครูและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข จึงมีความสามารถในการวางแผนดำเนินกิจกรรม และเข้ามามีส่วนร่วมโดยเฉพาะการร่วมคัดเลือกปัญหาสุขภาพที่จำเป็นและสำคัญ เพื่อนำมาวางแผนดำเนินกิจกรรม ซึ่งมีความขัดแย้งกับผลการศึกษาของ มิทธิรา เจริญกาญจน์ (2551) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานสู่โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ของโรงเรียนระดับประถมศึกษา อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่” ที่ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานสู่โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของกลุ่มนักเรียนโดยรวม อยู่ในระดับต่ำ กลุ่มผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ต่อการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอลอง จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอลอง จังหวัดจันทบุรี ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคณะครูและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข จึงมีความสามารถในการวางแผนดำเนินกิจกรรม การคัดเลือกปัญหาสุขภาพที่จำเป็นและสำคัญเพื่อนำมาวางแผนดำเนินกิจกรรม ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ อมรรัตน์ ชัยบรรค์เมือง (2548) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนย่อยในเขตเทศบาล: ศึกษากรณีเทศบาลตำบลแหลมฉบัง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี” ที่ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนย่อยในเขตเทศบาล ในภาพรวมพบว่าประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการติดตามและประเมินผลงาน พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของ

คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ต่อการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอลอง จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคณะกรรมการ

ส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี เห็นว่าเมื่อการดำเนินงานสิ้นสุดลง การประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานที่ผ่านมา มีความสำคัญต่อการพัฒนางานส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ให้ประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้นในครั้งต่อไป ซึ่งมีความขัดแย้งกับผลการศึกษาของ มัทธรา เจริญกาญจน์ (2551) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานสู่โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ของโรงเรียนระดับประถมศึกษา อำเภอคอยสะแก จังหวัดเชียงใหม่” ที่ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มนักเรียนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับต่ำ กลุ่มผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านการลงทุนและปฏิบัติงาน พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ต่อการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ซึ่งเป็นบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกจากโรงเรียนเข้ามาทำงานด้วยความสมัครใจและเต็มใจช่วยเหลือโรงเรียนด้วยความเสียสละ เป็นตัวอย่างที่ดีในด้านสุขภาพอนามัย และมีบทบาทหน้าที่สำคัญในฐานะเป็นทั้งผู้สนับสนุน และผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมสุขภาพอนามัย จึงเห็นว่าการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเป็นสิ่งที่ดี ซึ่งมีความขัดแย้งกับผลการศึกษาของ มัทธรา เจริญกาญจน์ (2551) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานสู่โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ของโรงเรียนระดับประถมศึกษา อำเภอคอยสะแก จังหวัดเชียงใหม่” ที่ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มนักเรียนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับต่ำ กลุ่มผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ต่อการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ส่วนใหญ่เป็นครูที่ปฏิบัติงานเป็นประจำในโรงเรียน มีความสามารถในการจัดเตรียมข้อมูล เพื่อเสนอแผนงานของโรงเรียนให้กับผู้บริหารสถานศึกษา มีความมุ่งมั่นที่จะค้นหาสาเหตุของปัญหา ก่อนเสนอแนวทางแก้ไขแก่ที่ประชุมคณะกรรมการ

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ต่อการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ในการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ต่อการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอขลุง จังหวัด

จันทบุรี เป็นการนำข้อมูลทั่วไปของประชากรมาทดสอบและเปรียบเทียบกับกรณีมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ พบว่า ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลซึ่งประกอบไปด้วย เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา สถานภาพการทำงาน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ต่อการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี โดยรวมแตกต่างกัน ดังนี้

2.1 จำแนกตามเพศ พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ต่อการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ที่มีเพศต่างกันในภาพรวมมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ จิตโสภิน เคนจันทิก และปิ่นพงษ์ สุวรรณพิณ (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูและผู้บริหาร ในการดำเนินการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โรงเรียนเทศบาลบ้านหนองใหญ่ เทศบาลนครขอนแก่น พบว่าครูและผู้บริหารที่มี เพศ แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสภาพสังคมในปัจจุบันนั้นเพศหญิงและเพศชายมีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน และ โรงเรียนได้ให้ความสำคัญกับงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ส่งผลให้คณะกรรมการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งมีทั้งเพศชายและหญิงมีการดำเนินงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี

2.2 จำแนกตามอายุ พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ต่อการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ที่มีอายุต่างกันในภาพรวมมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้ มีความขัดแย้งกับผลการศึกษาของ เสนอ เถาว์ชาติ (2546) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดภูเก็ต” ผลการศึกษาพบว่า ประชากรที่มีช่วงอายุ 20 - 30 ปี และ 51 - 60 ปี มีส่วนร่วมในระดับมาก ช่วงอายุอื่นมีส่วนร่วมระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการทำงานของคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน มีการทำงานในรูปแบบของคณะกรรมการ จึงมีผลให้กรรมการทุกกลุ่มอายุมีส่วนร่วมในการทำงานส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

2.3 จำแนกตามระดับการศึกษา การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ต่อการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ที่มีการศึกษาดังกันภาพรวมมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้ ขัดแย้งกับผลการศึกษาของ สันติสุข อยู่สุข (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหารของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู ผลการศึกษาพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีส่วนร่วมในการบริหารมากกว่าระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ต้องอาศัยความร่วมมือ ร่วมใจ ความตั้งใจที่จะให้เกิดประโยชน์แก่เด็กนักเรียน มีสุขภาพอนามัย และคุณภาพชีวิตที่ดี มากกว่าความรู้ ความเข้าใจ จึงทำให้คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีระดับของการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน

2.4 จำแนกตามรายได้ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนต่อการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ที่มีรายได้ต่างกัน ในภาพรวม มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพแตกต่างกัน โดยคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนที่มีรายได้ 20,000 บาทขึ้นไปต่อเดือน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด ซึ่งขัดแย้งกับผลการศึกษาของจิตโสภิน เคนจันทิก และปิ่นนัยพัชร์ สุนารทพิน (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูและผู้บริหาร ในการดำเนินการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โรงเรียนเทศบาลบ้านหนองใหญ่ เทศบาลนครขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่าครูและผู้บริหารที่มีรายได้ที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ที่มีรายได้สูงกว่า 20,000 บาท ส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารโรงเรียน หรือเป็นครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานสูง ซึ่งมีความเข้าใจในกระบวนการของงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจึงส่งผลให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพมากกว่า

2.5 สถานภาพการทำงาน การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนต่อการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ที่เป็นตัวแทนจากหน่วยงานที่ต่างกัน ในภาพรวมมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพแตกต่างกัน โดยคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ที่เป็นตัวแทนจากหน่วยงานสาธารณสุข มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ที่เป็นตัวแทนจากหน่วยงานสาธารณสุข มีความชำนาญในงานส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน อีกทั้งยังเป็นแกนนำหลักในการลงมือปฏิบัติงาน โครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ต่อการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยในด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา และ ด้านการลงทุนและปฏิบัติงาน มีอันดับค่าเฉลี่ยต่ำกว่าการดำเนินงานด้านอื่น โดยเฉพาะการสำรวจปัญหาความต้องการในโรงเรียนก่อนที่จะนำเสนอแผนให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ การมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาของโรงเรียนให้คณะกรรมการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพรับทราบเพื่อจัดทำแผนพัฒนาฯ การมีส่วนร่วมในการร่วมผลักดันให้คนในชุมชน เข้ามาร่วมในกิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน และให้การสนับสนุนด้านการเงิน แรงงานและวัสดุต่าง ๆ ในการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทาง ในการกำหนดแนวทางการให้ความรู้และข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่คณะกรรมการโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา พร้อมกันนี้ยังนำข้อมูลที่ได้ไปวางแผนการดำเนินงานโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นกระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข หรือผู้สนใจ โดยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. หน่วยงานที่กำกับดูแลโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ควรสนับสนุนให้คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน เข้ามามีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา
2. หน่วยงานที่กำกับดูแลโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ควรสนับสนุนให้มีการปลูกจิตสำนึก คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน และ ประชาชน เห็นความสำคัญของโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ และส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคประชาชน เข้าร่วมลงทุนและปฏิบัติกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนให้บ่อยครั้งมากขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา โดยเฉพาะการสำรวจปัญหาความต้องการในโรงเรียน ก่อนที่จะนำเสนอแผนให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ และ การเสนอปัญหาของโรงเรียนให้คณะกรรมการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพรับทราบ เพื่อจัดทำ

แผนพัฒนาฯ ดังนั้น คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ควรเน้นให้มีการสำรวจปัญหาความต้องการในโรงเรียน ก่อนนำเสนอแผนให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ อีกทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงพยาบาลชุมชน สาธารณสุขอำเภอ ควรมีการอบรมให้ความรู้ หรือ ให้การสนับสนุนทางด้านวิชาการเกี่ยวกับด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา แก่คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน

2. คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมผลักดันให้คนในชุมชนเข้ามาร่วมในกิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนเพียงนาน ๆ ครั้ง ดังนั้นคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ควรเน้นการดำเนินงานชักชวน ผลักดันให้คนในชุมชนเข้ามาร่วมกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนให้บ่อยครั้งมากยิ่งขึ้น อีกทั้งหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ควรมุ่งเน้นการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เพื่อให้คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน และเด็กนักเรียน ตลอดจนประชาชนในพื้นที่ ได้มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นความสำคัญของการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ และสามารถชักชวนประชาชนให้เข้าร่วมดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ได้อย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

จากผลการศึกษา การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ต่อการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี จึงมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ควรมีการศึกษาถึงผลการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในพื้นที่รับผิดชอบว่าประสบความสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด แล้วนำข้อมูลที่ได้นำมาประเมินผลการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน
2. จัดการอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน และมีการประเมินติดตามผลการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ
3. ควรมีการศึกษาเชิงลึกถึงปัจจัยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนต่อการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
4. จัดทำแผนการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเชิงรุก เพื่อให้การดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในพื้นที่รับผิดชอบสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการมุ่งหวังให้นักเรียนอยู่ดี มีสุขได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่